HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

21 iulie 2011 *

În cauza C-150/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de tribunal de première instance de Bruxelles (Belgia), prin decizia din 5 martie 2010, primită de Curte la 29 martie 2010, în procedura

Bureau d'intervention et de restitution belge

împotriva

Beneo-Orafti SA,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul J.-C. Bonichot, președinte de cameră, domnul K. Schiemann, doamnele C. Toader, A. Prechal (raportor) și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

* Limba de procedură: franceza.

avocat general: domnul Y. Bot,
grefier: domnul B. Fülöp, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 19 ianuarie 2011,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Beneo-Orafti SA, de D. De Keuster, advocaat, și C. Pitschas, Rechtsanwalt;

— pentru guvernul belgian, de domnul J.-C. Halleux, în calitate de agent, asistat de E. Grégoire și J. Mariani, avocats;

— pentru Comisia Europeană, de domnii A. Bouquet și P. Rossi, în calitate de agenți;

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 17 martie 2011,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 2 punctul 6 și a articolului 3 din Regulamentul (CE) nr. 320/2006 al Consiliului din 20 februarie 2006 de instituire a unui regim temporar de restructurare a industriei zahărului în Comunitatea Europeană și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 privind finanțarea politicii agricole comune (JO L 58, p. 42, Ediție specială, 03/vol. 70,

p. 118), a articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 493/2006 al Comisiei din 27 martie 2006 de stabilire a măsurilor tranzitorii în cadrul reformei organizării comune a pieței în sectorul zahărului și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1265/2001 și (CE) nr. 314/2002 (JO L 89, p. 11, Ediție specială, 03/vol. 71, p. 94), a articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 967/2006 al Comisiei din 29 iunie 2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 318/2006 al Consiliului privind producția peste cotă în sectorul zahărului (JO L 176, p. 22, Ediție specială, 03/vol. 73, p. 42), a articolelor 26 și 27 din Regulamentul (CE) nr. 968/2006 al Comisiei din 27 iunie 2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 320/2006 (JO L 176, p. 32, Ediție specială, 03/vol. 73, p. 52), precum și a principiului *non bis in idem*, a principiului proporționalității și a principiului nediscriminării.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul a două litigii între Bureau d'intervention et de restitution belge (denumit în continuare „BIRB") și Beneo Orafti SA (denumită în continuare „Beneo-Orafti"), în legătură cu rambursarea unui ajutor de restructurare, pe de o parte, și cu plata unei taxe pe producția de zahăr peste cotă, pe de altă parte.

Cadrul juridic

Organizarea comună a piețelor în sectorul zahărului

3 Articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 318/2006 al Consiliului din 20 februarie 2006 privind organizarea comună a piețelor în sectorul zahărului (JO L 58, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 70, p. 77), intitulat „Domeniu de aplicare", prevede la alineatul (2):

„Anul de comercializare pentru produsele [reglementate de organizarea comună a piețelor în sectorul zahărului] începe la 1 octombrie și se încheie la 30 septembrie anul următor.

Cu toate acestea, anul de comercializare 2006/2007 începe la 1 iulie 2006 și se încheie la 30 septembrie 2007."

4 Articolul 7 din acest regulament, intitulat „Distribuirea cotelor", prevede:

„(1) Cotele naționale și regionale de fabricare a zahărului, izoglucozei și siropului de inulină se stabilesc în anexa III.

(2) Statele membre atribuie o cotă fiecărei întreprinderi producătoare de zahăr, izoglucoză sau sirop de inulină aflate pe teritoriul lor și desemnate în conformitate cu articolul 17.

[…]"

5 Capitolul 3 din regulamentul menționat, intitulat „Producția peste cotă", cuprinde articolele 12-15 din același regulament.

6 Potrivit articolului 12 din Regulamentul nr. 318/2006, intitulat „Domeniu de aplicare":

„Zahărul, izoglucoza sau siropul de inulină produs în cursul unui an de comercializare în surplus față de cota prevăzută la articolul 7 poate fi:

(a) utilizat pentru fabricarea unor produse enumerate la articolul 13;

(b) reportat în anul de comercializare următor, în contul producției căreia i se aplică o cotă a anului respectiv, în conformitate cu articolul 14;

(c) utilizat în scopul regimului de aprovizionare specific prevăzut pentru regiunile ultraperiferice […]

sau

d) exportat în limitele cantitative stabilite în conformitate cu procedura menționată la articolul 39 alineatul (2), cu respectarea angajamentelor care decurg din acordurile încheiate în temeiul articolului 300 din tratat.

Celelalte cantități excedentare fac obiectul unei taxe pe excedent prevăzute la articolul 15."

7 Articolul 15 din Regulamentul nr. 318/2006, intitulat „Taxa pe excedent", prevede:

„(1) Taxa pe excedent se percepe la cantitățile:

(a) de zahăr excedentar, de izoglucoză excedentară sau de sirop de inulină excedentar produse pe parcursul unui an de comercializare, cu excepția cantităților reportate la anul de comercializare următor […] și a cantităților prevăzute la articolul 12 literele (c) și (d);

[…]

(2) Taxa pe excedent se stabilește […] la un nivel suficient de ridicat pentru a evita acumularea cantităților menționate la alineatul (1).

[…]"

8 Considerentul (10) al Regulamentului nr. 493/2006 prevede:

„Articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul […] nr. 318/2006 stabilește că perioada cuprinsă într-un an de comercializare începe de la 1 octombrie și se termină la 30 septembrie a anului următor. Cu toate acestea, anul de comercializare 2005/2006, astfel cum a fost stabilit de Regulamentul (CE) nr. 1260/2001 [al Consiliului din 19 iunie 2001 privind organizarea comună a piețelor în sectorul zahărului (JO L 178, p. 1)], se termină la 30 iunie 2006. Din acest motiv, anul de comercializare 2006/2007 începe de la 1 iulie 2006 și se termină la 30 septembrie 2007, cuprinzând astfel cincisprezece luni. Este necesar să se prevadă pentru acest an de comercializare o creștere a cotelor și a necesităților tradiționale de rafinare, care corespundeau înainte unei perioade de douăsprezece luni și care se vor aplica după acest an de comercializare unei perioade de douăsprezece luni, luând în considerare și cele trei luni care se adaugă, în vederea asigurării unei atribuiri corespunzătoare celei din anii precedenți de comercializare și pentru următorii ani. Este necesar ca aceste cote tranzitorii să acopere producția de zahăr de la începutul anului de comercializare 2006/2007, care provine din sfecla semănată înainte de 1 ianuarie 2006."

9 Articolul 9 din Regulamentul nr. 493/2006, intitulat „Cote tranzitorii", prevede la alineatele (3) și (4):

„(3) Pentru anul de comercializare 2006/2007, se atribuie statelor membre o cotă tranzitorie de sirop de inulină de 80 180 tone de substanță uscată, exprimate în echivalent zahăr alb/izoglucoză, în funcție de repartizarea prevăzută în anexa II partea C.

(4) Cotele tranzitorii prevăzute la alineatele (1), (2) și (3):

(a) nu se supun plății valorii temporare de restructurare prevăzute la articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul […] nr. 320/2006;

(b) nu pot beneficia de plata ajutoarelor prevăzute de Regulamentul […] nr. 320/2006."

10 Articolul 3 din Regulamentul nr. 967/2006, intitulat „Valoarea”, prevede la alineatul (1):

„Prelevarea prevăzută la articolul 15 din Regulamentul […] nr. 318/2006 este stabilită la 500 EUR pe tonă.”

11 Articolul 4 din Regulamentul nr. 967/2006, intitulat „Excedentul care face obiectul prelevării”, prevede la alineatul (1):

„Prelevarea este încasată de la producător pe excedentul produs în surplus față de cota de producție pentru un an de comercializare dat.

Cu toate acestea, prelevarea nu este încasată pe cantitățile menționate la alineatul (1) care au fost:

(a) livrate unui operator înainte de data de 30 noiembrie din anul de comercializare următor pentru a fi utilizate în fabricarea produselor menționate în anexă;

(b) reportate în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul […] nr. 318/2006 și, în cazul zahărului, stocate de producător până în ultima zi a anului de comercializare în cauză;

(c) livrate înainte de data de 31 decembrie din anul de comercializare următor, în cadrul regimului de aprovizionare specific al regiunilor ultraperiferice […]

(d) exportate înainte de data de 31 decembrie din anul de comercializare următor pe baza unei licențe de export;

(e) distruse sau avariate fără să fi putut fi recuperate, în împrejurări recunoscute de autoritatea competentă a statului membru în cauză."

Regimul temporar de restructurare a industriei zahărului în Uniunea Europeană

12 Considerentele (1) și (5) ale Regulamentului nr 320/2006 prevăd:

„(1) Având în vedere evoluțiile la nivel comunitar și pe plan internațional, industria comunitară a zahărului se confruntă cu probleme structurale care riscă să compromită semnificativ competitivitatea și chiar viabilitatea acestui sector, în ansamblul său. Instrumentele de gestionare a pieței prevăzute prin organizarea comună a piețelor în sectorul zahărului nu permit soluționarea eficace a acestor probleme. Pentru a alinia regimul comunitar de producție și comercializare a zahărului la cerințele internaționale și pentru a-i garanta competitivitatea pe viitor, este necesar să se inițieze un proces amplu de restructurare a sectorului în vederea unei reduceri semnificative a capacității de producție nerentabilă în Comunitate. În acest scop, pentru a garanta realizarea unei noi organizări comune a piețelor zahărului cu o funcționare armonioasă, ar trebui mai întâi instituit un regim temporar, distinct și autonom, de restructurare a industriei zahărului în Comunitate. În cadrul acestui regim, cotele ar trebui să fie reduse astfel încât să se țină seama de interesele legitime ale industriei zahărului, ale producătorilor de sfeclă de zahăr, trestie de zahăr și cicoare și ale consumatorilor din Comunitate.

[…]

(5) Ar trebui instituit un stimulent economic important sub forma unui ajutor adecvat de restructurare, destinat întreprinderilor care au cea mai scăzută productivitate, astfel încât acestea să își abandoneze producția care face obiectul cotei. În acest sens, ar trebui instituit un ajutor de restructurare care să conducă la abandonarea producției de zahăr supuse cotei și la renunțarea la cotele în cauză și care să permită, în același timp, să se țină seama de angajamentele sociale și de mediu asociate abandonării producției. Ajutorul ar trebui să fie disponibil pe parcursul a patru ani de comercializare, astfel încât să se obțină o reducere a producției suficientă pentru a se ajunge la o situație de echilibru al pieței în Comunitate."

13 Potrivit articolului 2 din acest regulament, intitulat „Definiții":

„În sensul prezentului regulament, se înțelege prin:

[…]

(6) «cotă», orice cotă aplicabilă producției de zahăr, de izoglucoză și de sirop de inulină alocată unei întreprinderi în conformitate cu articolul 7 alineatul (2), articolul 8 alineatul (1), articolul 9 alineatele (1) și (2) și articolul 11 din Regulamentul […] nr. 318/2006 […]"

14 Regulamentul nr 320/2006 prevede la articolul 3, intitulat „Ajutor de restructurare":

„(1) Orice întreprindere producătoare de zahăr, de izoglucoză sau de sirop de inulină căreia i-a fost atribuită o cotă înainte de 1 iulie 2006 poate beneficia de un ajutor de restructurare pentru fiecare tonă de cotă eliminată, cu condiția ca, în cursul unuia dintre anii de comercializare următori: 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009 și 2009-2010:

[…]

(b) să renunțe la cota pe care a atribuit-o uneia sau mai multora dintre uzinele sale, să dezafecteze parțial instalațiile de producție din uzinele în cauză și să nu utilizeze celelalte instalații de producție din uzinele în cauză pentru fabricarea de produse care intră sub incidența organizării comune a piețelor în sectorul zahărului

sau

(c) să renunțe la o parte din cota pe care a atribuit-o uneia sau mai multora dintre uzinele sale și să nu utilizeze instalațiile de producție din uzinele în cauză pentru rafinarea zahărului brut.

[…]

(5) Valoarea ajutorului de restructurare pentru fiecare tonă de cotă eliminată este după cum urmează:

[…]

(b) în cazul prevăzut la alineatul (1) litera (b):

— 547,50 EUR pentru anul de comercializare 2006-2007;

[…]

(c) în cazul prevăzut la alineatul (1) litera (c):

— 255,50 EUR pentru anul de comercializare 2006-2007;

[…]”

15 Articolul 5 din acest regulament, intitulat „Decizie privind ajutorul de restructurare și controalele aferente”, prevede:

„(1) Statele membre decid să acorde ajutorul de restructurare până la sfârșitul lunii februarie a anului anterior anului de comercializare menționat la articolul 3 alineatul (2). Cu toate acestea, decizia privind anul de comercializare 2006-2007 se adoptă până la 30 septembrie 2006.

(2) Ajutorul de restructurare este acordat în cazul în care statul membru, după o verificare minuțioasă, stabilește că:

— cererea conține elementele prevăzute la articolul 4 alineatul (2),

— planul de restructurare conține elementele prevăzute la articolul 4 alineatul (3),

— măsurile și activitățile descrise în planul de restructurare sunt conforme cu legislațiile comunitară și națională relevante

și

— resursele financiare necesare sunt disponibile în cadrul fondului de restructurare, pe baza informațiilor obținute de la Comisie.

[…]”

16 Articolul 11 din regulamentul menționat, intitulat „Cuantum temporar pentru restructurare", prevede:

„(1) Întreprinderile care dețin o cotă plătesc, pentru un an de comercializare și pentru o tonă de cotă, un cuantum temporar pentru restructurare.

Cotele eliminate de o întreprindere la începutul unui an de comercializare în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) nu fac obiectul plății cuantumului temporar pentru restructurare pentru respectivul an de comercializare și nici pentru anii următori de comercializare.

(2) Cuantumul temporar pentru restructurare pentru zahăr și sirop de inulină este stabilit la:

— 126,40 EUR pe tonă de cotă pentru anul de comercializare 2006-2007;

[…]"

17 Potrivit articolului 3 din Regulamentul nr. 968/2006, intitulat „Renunțarea la cote":

„Începând cu anul de comercializare pentru care se renunță la cotă în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul […] nr. 320/2006, nicio producție de zahăr, de izoglucoză sau de sirop de inulină și nicio producție de zahăr, de izoglucoză sau de sirop de inulină reportată sau retrasă din anul de comercializare precedent nu poate fi considerată drept o producție în baza acestei cote în ceea ce privește fabricile în cauză."

18 Articolul 11 din Regulamentul nr. 968/2006, intitulat „Modificarea planului de restructurare”, prevede la alineatul (1):

„Imediat după acordarea ajutorului de restructurare, beneficiarul este obligat să îndeplinească toate măsurile prezentate detaliat în planul de restructurare aprobat și să respecte angajamentele incluse în cererea de acordare a ajutorului de restructurare.”

19 Articolul 26 din acest regulament, intitulat „Recuperări”, prevede la alineatul (1):

„[…] în cazul în care un beneficiar nu respectă una sau mai multe obligații care îi revin în conformitate cu planul de restructurare, cu planul de afaceri sau cu programul național de restructurare, partea din ajutorul acordat în conformitate cu obligația sau obligațiile în cauză este recuperată, cu excepția cazului de forță majoră.”

20 Potrivit articolului 27 din regulamentul menționat, intitulat „Sancțiuni”:

„(1) În cazul în care beneficiarul nu respectă una sau mai multe din obligațiile sale în conformitate cu planul de restructurare, cu planul de afaceri sau cu programul național de restructurare, acesta trebuie să achite o sancțiune pecuniară care corespunde la 10 % din suma de recuperat în conformitate cu articolul 26.

[…]

(3) În cazul în care neconformitatea este intenționată sau rezultă dintr-o neglijență gravă, beneficiarul este obligat să plătească o sumă echivalentă cu 30 % din suma de recuperat în conformitate cu articolul 26.”

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

21 Al zecelea considerent al Regulamentului (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, p. 1 Ediție specială, 01/vol. 01, p. 166) prevede:

„[…] potrivit nu numai principiului general al echității și principiului proporționalității, ci și în lumina principiului *non bis in idem*, trebuie adoptate dispoziții corespunzătoare, concomitent cu respectarea acquis-ului comunitar și a dispozițiilor prevăzute în normele comunitare speciale existente la data intrării în vigoare a prezentului regulament, pentru a evita cumulul sancțiunilor financiare comunitare și al sancțiunilor penale de drept intern impuse acelorași persoane pentru aceleași motive."

22 Articolul 1 alineatul (2) din acest regulament prevede:

„Constituie abatere orice încălcare a unei dispoziții de drept comunitar, ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni a unui agent economic, care poate sau ar putea prejudicia bugetul general al Comunităților sau bugetele gestionate de acestea, fie prin diminuarea sau pierderea veniturilor acumulate din resurse proprii, colectate direct în numele Comunităților, fie prin cheltuieli nejustificate."

23 Articolul 4 din regulamentul menționat prevede:

„(1) Ca regulă generală, orice abatere atrage după sine retragerea avantajului obținut nejustificat:

— prin obligația de a vărsa sumele datorate sau de a rambursa sumele primite nejustificat;

[…]

(4) Măsurile prevăzute în acest articol nu sunt considerate sancțiuni."

24 Potrivit articolului 5 alineatul (1) din același regulament:

„Abaterile intenționate sau cele săvârșite din neglijență pot să atragă următoarele sancțiuni administrative:

(a) plata unei amenzi administrative;

(b) plata unei sume mai mari decât sumele primite nejustificat sau sustrase, la care se adaugă dobânda, dacă este cazul; […]

(c) retragerea totală sau parțială a unui avantaj acordat prin norme comunitare, chiar dacă agentul economic a beneficiat în mod nejustificat numai de o parte din avantajul respectiv;

(d) excluderea sau retragerea unui avantaj pentru o perioadă ulterioară săvârșirii abaterii;

(e) retragerea temporară a aprobării sau a recunoașterii necesare pentru a participa la un sistem de ajutor comunitar;

(f) pierderea unei garanții sau a unui depozit constituit în vederea conformării cu condițiile stabilite prin reguli sau reconstituirea unei garanții eliberate în mod nejustificat;

(g) alte sancțiuni cu caracter pur economic, având o natură și un domeniu de aplicare echivalente, prevăzute în normele sectoriale adoptate de către Consiliu în lumina cerințelor specifice ale sectoarelor interesate și potrivit atribuțiilor executive conferite Comisiei de către Consiliu."

Acțiunile principale și întrebările preliminare

25 Din decizia de trimitere reiese că, în luna iulie 2006, Beneo-Orafti a obținut de la autoritățile belgiene competente, pentru anul de comercializare 2006/2007, o cotă de bază obișnuită de 131 330 de tone și o cotă tranzitorie de 32 833 de tone de sirop de inulină.

26 La 27 iulie 2006, Beneo-Orafti a introdus o cerere de ajutor de restructurare pe lângă autoritățile belgiene competente. La 18 august 2006, aceste autorități au răspuns că cererea este considerată completă și, la 18 septembrie 2006, au informat societatea Beneo-Orafti cu privire la admisibilitatea cererii sale și au notificat Comisia în acest sens.

27 În luna noiembrie 2006, autoritățile belgiene competente au informat societatea Beneo-Orafti că sunt în imposibilitatea de a emite o apreciere juridică incontestabilă cu privire la compatibilitatea dorinței acesteia din urmă de a utiliza cota sa tranzitorie cu condițiile de obținere a ajutorului de restructurare solicitat. Acestea au propus inițierea unui demers pe lângă Comisie în scopul clarificării acestui aspect sau însoțirea societății Beneo-Orafti în cadrul unui astfel de demers.

28 Între 21 noiembrie și 13 decembrie 2006, Beneo-Orafti a produs 27 756,986 tone de sirop de inulină.

29 La 18 ianuarie 2007, autoritățile belgiene competente au informat Beneo-Orafti că îi fusese acordat un ajutor de 59 679 771,50 euro.

30 Chestionată de autoritățile belgiene competente, Comisia a răspuns, printr-o scrisoare din 20 martie 2007, că cotele tranzitorii nu reprezintă decât o extindere a cotelor de bază obișnuite. Potrivit Comisiei, o întreprindere care a renunțat la cota sa de bază obișnuită în cadrul regimului de restructurare nu poate continua să producă numai în funcție de cota tranzitorie.

31 La 3 aprilie 2007, autoritățile belgiene competente au răspuns în același sens ca și în scrisoarea Comisiei din 20 martie 2007 unor întrebări adresate de BIRB la 19 februarie 2007.

32 La 9 iulie 2007, BIRB a adresat Beneo-Orafti o scrisoare care reia poziția Comisiei și arată că Beneo-Orafti ar datora o taxă de 13 878 493 de euro asupra producției de zahăr peste cotă, cu excepția situației în care aceasta justifică faptul că și-a respectat obligațiile.

33 Printr-o scrisoare recomandată din 13 august 2007, BIRB a pus în întârziere Beneo-Orafti să îi ramburseze suma de 12 613 468,36 euro corespunzătoare ajutorului primit, raportat la cantitatea produsă în cadrul cotei tranzitorii, precum și a sumei de 3 784 040,51 euro corespunzătoare unei sancțiuni de 30 % din suma de recuperat în aplicarea articolului 26 și a articolului 27 alineatul (3) din Regulamentul nr. 968/2006, și anume un total de 16 397 508,87 euro.

34 Beneo-Orafti a solicitat de asemenea eliberarea parțială a garanției bancare, ceea ce BIRB a refuzat.

35 Prin citațiile din 21 martie și din 25 iulie 2008, BIRB a sesizat instanța de trimitere în vederea obținerii din partea Beneo-Orafti a plății sumelor sus-menționate de 16 397 508,87 euro și de 13 878 493 euro.

36 Considerând că soluționarea litigiilor cu care este sesizat necesită interpretarea dreptului Uniunii, tribunal de première instance de Bruxelles (Tribunalul de Primă Instanță din Bruxelles) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Cotele tranzitorii atribuite unei întreprinderi producătoare de zahăr pe baza articolului 9 din [Regulamentul nr. 493/2006] sunt scutite de regimul temporar de restructurare stabilit prin [Regulamentul nr. 320/2006] și prin [Regulamentul nr. 968/2006], dat fiind faptul că aceste cote:

a) nu se supun plății cuantumului temporar de restructurare,

b) nu beneficiază de plata ajutoarelor de restructurare și

c) nu sunt cote în sensul [Regulamentului nr. 320/2006] astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 6 din acest regulament?

2) Chiar dacă răspunsul la întrebarea precedentă este negativ, cotele tranzitorii sunt cote complete, independente de cotele de bază obișnuite, dat fiind faptul că:

a) cotele tranzitorii sunt atribuite pe baza articolului 9 din [Regulamentul nr. 493/2006], iar nu pe baza articolului 7 din [Regulamentul nr. 318/2006],

b) criteriile de atribuire a cotelor tranzitorii sunt diferite de criteriile de atribuire a cotelor de bază obișnuite și

c) cotele tranzitorii sunt măsuri tranzitorii destinate să faciliteze tranziția de la fostul regim al pieței zahărului către noul regim al acestei piețe a Comunității și, în consecință, nu se aplică, în principiu, decât pentru anul de comercializare 2006/2007?

3) Dacă răspunsul la una dintre cele două întrebări precedente (sau la amândouă) este afirmativ, o întreprindere producătoare de zahăr care a solicitat ajutor de restructurare pentru anul de comercializare 2006/2007 în conformitate cu articolul 3 din [Regulamentul nr. 320/2006] are dreptul de a beneficia de o cotă tranzitorie atribuită pentru anul de comercializare 2006/2007 în conformitate cu articolul 9 din [Regulamentul nr. 493/2006]?

4) Dacă răspunsul la întrebarea precedentă este negativ, sancțiunea aplicată poate consta într-o recuperare a părții din ajutorul de restructurare acordat și o recuperare a cotei tranzitorii?

Cum trebuie calculate cuantumul recuperării prevăzute la articolul 26 alineatul (1) [din Regulamentul nr. 968/2006] și sancțiunea prevăzută la articolul 27 [din acest] regulament [...], în cazul în care o întreprindere producătoare de zahăr a primit un ajutor de restructurare (pentru anul de comercializare 2006/2007) și și-a utilizat cota tranzitorie (pentru care nu a fost acordat niciun ajutor de restructurare)?

Calculul acestui cuantum și al acestei sancțiuni trebuie să ia în considerare toate sau o parte dintre elementele următoare:

a) costurile suportate de întreprinderea producătoare de zahăr respectivă pentru dezafectarea instalațiilor sale de producție,

b) pierderile suportate de întreprinderea producătoare de zahăr respectivă ca urmare a renunțării sale la cota de bază obișnuită,

c) faptul că cota tranzitorie este o măsură punctuală și tranzitorie care permite doar producția pentru anul de comercializare 2006/2007, dar care nu se aplică celorlalți ani de comercializare (cu excepția cotei tranzitorii de zahăr), și

d) calculul unui cuantum de recuperare care nu ia în considerare elementele menționate la literele a)-c) de mai sus constituie o încălcare a principiului proporționalității?

5) Făcând abstracție de întrebările precedente, când își produc efectele angajamentele asumate în temeiul unui plan de restructurare, cu alte cuvinte când devin obligatorii pentru solicitant?

a) la începutul anului de comercializare pentru care solicitantul a prezentat cererea sa de acordare a ajutorului de restructurare?

b) cu ocazia prezentării cererii către autoritatea națională competentă?

c) cu ocazia notificării de către autoritatea națională competentă a împrejurării că cererea este considerată completă?

d) cu ocazia notificării de către autoritatea națională competentă a împrejurării că cererea este considerată admisibilă pentru acordarea unui ajutor de restructurare?

e) cu ocazia notificării de către autoritatea națională competentă a deciziei sale de acordare a unui ajutor de restructurare?

6) Dacă răspunsul la prima sau la a doua întrebare (sau la ambele) este afirmativ, o întreprindere producătoare de zahăr căreia i-a fost atribuită o cotă tranzitorie pentru anul de comercializare 2006/2007 este autorizată să facă uz de această cotă pe parcursul anului de comercializare, chiar dacă acestei întreprinderi i s-a acordat un ajutor de restructurare în raport cu cota sa de bază obișnuită începând cu anul de comercializare 2006/2007?

7) Dacă răspunsul la prima, la a doua și la a șasea întrebare este negativ, o autoritate națională competentă a unui stat membru este autorizată, în caz de nerespectare a angajamentelor în cadrul planului de restructurare, să cumuleze recuperarea ajutorului de restructurare și sancțiunea în conformitate cu articolele 26 și 27 din [Regulamentul nr. 968/2006] cu impunerea unei prelevări asupra excedentelor în conformitate cu articolul 4 din [Regulamentul nr. 967/2006] sau acest cumul de sancțiuni încalcă principiul *non bis in idem*, principiul proporționalității și principiul nediscriminării?"

Cu privire la întrebările preliminare

37 În prealabil, trebuie arătat că, astfel cum reiese din dosarul prezentat Curții, ajutorul de restructurare a fost acordat societății Beneo-Orafti în temeiul articolului 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006.

Cu privire la primele trei și la a șasea întrebare preliminară

38 Prin intermediul primelor trei și al celei de a șasea întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006 trebuie interpretat în sensul că termenul „cotă" care figurează în acesta include și cotele tranzitorii în sensul articolului 9 din Regulamentul nr. 493/2006.

39 Beneo-Orafti propune să se răspundă negativ la această întrebare astfel reformulată. În opinia sa, angajamentul luat de o întreprindere de a renunța la cota aplicabilă producției de zahăr, de izoglucoză și de sirop de inulină care îi este atribuită și pe care această întreprindere a atribuit-o uneia sau mai multora dintre uzinele sale, menționat la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006 (denumit în continuare „angajamentul de renunțare la cotă"), privește numai cotele atribuite în temeiul articolului 7 din Regulamentul nr. 318/2006, cu excepția cotelor tranzitorii atribuite în temeiul articolului 9 din Regulamentul nr. 493/2006. Guvernul belgian și Comisia, în ceea ce le privește, propun să se răspundă afirmativ la această întrebare.

40 În această privință, trebuie arătat că termenul „cotă" care figurează la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006 este definit la articolul 2 punctul 6 din același regulament. Astfel cum observă în mod întemeiat Beneo-Orafti, această din urmă dispoziție conține, în textul său, o referire numai la cote atribuite în temeiul unor diferite dispoziții din Regulamentul nr. 318/2006, iar nu la cotele tranzitorii în sensul articolului 9 din Regulamentul nr. 493/2006.

41 Cu toate acestea, potrivit unei jurisprudențe constante, în vederea interpretării unei dispoziții a dreptului Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de termenii utilizați, ci și de contextul în care apare aceasta, precum și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte (a se vedea în special Hotărârea din 22 decembrie 2010, Feltgen și Bacino Charter Company, C-116/10, Rep., p. I-14187, punctul 12).

42 Astfel cum reiese din considerentul (10) al Regulamentului nr. 493/2006, cotele tranzitorii au fost instituite în scopul sporirii, în anul de comercializare 2006/2007, a cotelor prevăzute de Regulamentul nr. 318/2006 și în special la articolul 7 din acesta, dat fiind că acestea din urmă, la fel precum cotele prevăzute de reglementarea aplicabilă anterior, și anume Regulamentul nr. 1260/2001, se aplicau timp de 12 luni, iar anul de comercializare menționat cuprindea în mod excepțional 15 luni.

43 Având în vedere acest obiectiv precis urmărit de legiuitorul Uniunii, care este numai acela de a adapta volumul cotelor la lungimea excepțională a anului de comercializare 2006/2007, cotele tranzitorii nu pot fi considerate ca fiind de natură diferită de cele a căror simplă sporire o constituie în vederea atingerii obiectivului menționat. Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 62 din concluzii, această sporire este, de altfel, proporțională cu prelungirea excepțională a anului de comercializare menționat.

44 În aceste condiții, chiar dacă articolul 2 punctul 6 din Regulamentul nr. 320/2006 nu menționează în mod expres cotele tranzitorii, ceea ce, de altfel, nu era posibil întrucât Regulamentul nr. 493/2006 care a instituit aceste cote este posterior Regulamentului nr. 320/2006, termenul „cotă" care figurează la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din acest din urmă regulament trebuie interpretat ca incluzând și cotele tranzitorii.

45 Această interpretare este confirmată de obiectivul urmărit de legiuitorul Uniunii prin adoptarea Regulamentului nr. 320/2006. Astfel cum reiese în special din considerentele (1) și (5) ale acestui regulament, acest obiectiv este restructurarea sectorului zahărului în vederea unei reduceri a capacității de producție nerentabile în Uniune prin instituirea unui stimulent economic, sub forma unui ajutor de restructurare, destinat întreprinderilor care au cea mai scăzută productivitate, astfel încât acestea să își abandoneze producția care face obiectul cotei și să renunțe la cotele respective (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iunie 2009, Agrana Zucker, C-33/08, Rep., p. I-5035, punctul 22).

46 Or, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 73 din concluzii, obiectivul menționat ar fi neglijat dacă s-ar permite unei întreprinderi, beneficiară a ajutorului respectiv și, prin urmare, obligată să renunțe la cotele sale și să dezafecteze instalațiile de producție corespunzătoare, să utilizeze aceleași instalații până la sfârșitul anului de comercializare pentru utilizarea cotei sale tranzitorii.

47 Interpretarea potrivit căreia termenul „cotă" care figurează la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006 include și cotele tranzitorii nu este infirmată de împrejurarea că, astfel cum arată Beneo-Orafti, cotele tranzitorii sunt atribuite printr-un act juridic distinct de cel prin care sunt atribuite cotele în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 318/2006 și că primele nu sunt atribuite pe o bază istorică precum cele din urmă.

48 Astfel, nu rezultă că aceste circumstanțe ar putea, ca atare, să modifice natura cotelor tranzitorii, astfel cum rezultă aceasta din obiectivul urmărit de legiuitorul Uniunii prin instituirea acestor cote și cum este amintit la punctul 42 din prezenta hotărâre.

49 Aceeași interpretare nu este repusă în discuție nici de faptul, subliniat de Beneo-Orafti, că, în temeiul articolului 9 alineatul (4) din Regulamentul nr. 493/2006, cotele tranzitorii nu se supun plății valorii temporare de restructurare prevăzute la articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 320/2006 și nu pot beneficia de plata ajutoarelor prevăzute de același regulament.

50 Astfel, împrejurarea că legiuitorul Uniunii a prevăzut în mod expres că cotele tranzitorii nu trebuie să afecteze nici nivelul sarcinilor, nici nivelul avantajelor financiare legate de regimul temporar de restructurare, reprezentate de aceste valori temporare și, respectiv, de aceste ajutoare, nu implică în sine că respectivele cote tranzitorii ar fi fost excluse de același legiuitor din domeniul de aplicare al acestui regim. Dimpotrivă, excluderea precisă prevăzută de legiuitorul Uniunii la articolul 9 alineatul (4) din

Regulamentul nr. 493/2006 confirmă mai degrabă că cotele tranzitorii intră, *a priori*, în acest domeniu de aplicare.

51 Prin urmare, trebuie să se răspundă la primele trei și la a șasea întrebare că articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006 trebuie interpretat în sensul că termenul „cotă" care figurează în acesta include și cotele tranzitorii în sensul articolului 9 din Regulamentul nr. 493/2006.

Cu privire la a cincea întrebare

52 Prin intermediul celei de a cincea întrebări, care trebuie examinată în continuare, instanța de trimitere urmărește să afle data la care, în împrejurări precum cele în cauză în acțiunea principală, produce efecte angajamentul de renunțare la cotă.

53 Pentru Beneo-Orafti, care se referă la articolul 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 986/2006, această dată este cea a primirii de autoritatea națională competentă a notificării acordării ajutorului de restructurare, primire care, în acțiunea principală, a avut loc la 18 ianuarie 2007, în timp ce, pentru guvernul belgian, data pertinentă este cea a începutului anului de comercializare, care, pentru anul de comercializare 2006/2007, era 1 iulie 2006. Comisia, în ceea ce o privește, consideră că angajamentul de renunțare la cotă produce efecte la începutul anului de comercializare sau cel târziu la data la care producătorul este informat de autoritățile naționale cu privire la admisibilitatea cererii sale, iar Comisia publică comunicarea sa potrivit căreia fondurile sunt disponibile. În acțiunea principală, această din urmă dată ar fi 29 septembrie 2006.

54 Trebuie arătat că, potrivit articolului 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 986/2006, imediat după acordarea ajutorului de restructurare, beneficiarul este obligat să îndeplinească toate măsurile prezentate detaliat în planul de restructurare aprobat și să respecte angajamentele incluse în cererea de acordare a ajutorului de restructurare.

55 Chiar presupunând că, interpretați *a contrario*, aceiași termeni înseamnă că, înainte de acordarea ajutorului, beneficiarul nu este obligat să îndeplinească toate măsurile și să respecte angajamentele prevăzute de aceeași dispoziție, totuși, astfel cum s-a amintit la punctul 41 din prezenta hotărâre, în vederea interpretării unei dispoziții a dreptului Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de termenii utilizați, ci și de contextul în care apare aceasta, precum și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte.

56 În această privință, trebuie luat în considerare articolul 5 din Regulamentul nr. 320/2006, care se referă la decizia privind ajutorul de restructurare și la controalele aferente.

57 Astfel cum reiese din articolul 5 alineatul (2) din acest regulament, prin exercitarea propriei competențe, în temeiul articolului 5 alineatul (1) din același regulament, de a decide cu privire la acordarea ajutorului de restructurare, statele membre, odată ce au stabilit îndeplinirea condițiilor prevăzute în această primă dispoziție, nu mai au nicio marjă de apreciere care să le permită să decidă neacordarea ajutorului.

58 Rezultă că o întreprindere precum Beneo-Orafti este în măsură să știe că va obține ajutorul de restructurare din momentul în care ia cunoștință de faptul că, din punctul de vedere al autorităților competente, condițiile de obținere a acestui ajutor, stabilite la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 320/2006, sunt îndeplinite. O astfel de informație poate rezulta atât din comunicările făcute acestei întreprinderi de aceste autorități în urma introducerii cererii sale de ajutor de restructurare, astfel cum

demonstrează dosarul prezentat Curții, cât și prin publicarea efectuată de Comisie în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* privind disponibilitatea resurselor financiare necesare în fondul de restructurare.

59 Or, în aceste condiții, cu riscul de a se aduce atingere obiectivului urmărit de legiuitorul Uniunii prin adoptarea Regulamentului nr. 320/2006, amintit la punctul 45 din prezenta hotărâre, nu se poate considera că angajamentul de renunțare la cotă produce efecte numai la data acordării ajutorului de restructurare în sensul articolului 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006.

60 Astfel, după cum demonstrează tocmai faptele din acțiunea principală, o asemenea interpretare ar fi de natură să permită unei întreprinderi care și-a luat angajamentul de renunțare la cotă și care este sigură că obține un ajutor de restructurare în schimbul acestui angajament să producă încă sub cota la care se presupune că renunță, ceea ce este cu totul contrar scopului urmărit de reglementarea în cauză, de reducere a capacității de producție nerentabile în Uniune prin instituirea unui astfel de ajutor.

61 Prin urmare, trebuie să se răspundă la a cincea întrebare că articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006 trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele în cauză în acțiunea principală, angajamentul de renunțare la cotă produce efecte la data la care, având în vedere informațiile care îi sunt comunicate sau care sunt publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene,* întreprinderea care își asumă acest angajament este în măsură să știe, în calitate de întreprindere care acționează cu o diligență normală, că, din punctul de vedere al autorităților competente, condițiile pentru obținerea ajutorului de restructurare, stabilite la articolul 5 alineatul (2) din același regulament, sunt îndeplinite.

Cu privire la prima parte a celei de a patra întrebări și la a șaptea întrebare

62 Prin intermediul primei părți a celei de a patra întrebări și al celei de a șaptea întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 26 alineatul (1) și articolul 27 din Regulamentul nr. 968/2006, precum și articolul 15 din Regulamentul nr. 318/2006 trebuie interpretate în sensul că o producție, precum cea în cauză în acțiunea principală, presupunând că aceasta este contrară angajamentului de renunțare la cotă, poate determina recuperarea ajutorului, impunerea unei sancțiuni și perceperea taxei pe excedent, astfel cum sunt acestea prevăzute în respectivele dispoziții, și, în cazul unui răspuns afirmativ la această întrebare, dacă principiul *non bis in idem*, principiul proporționalității și principiul nediscriminării trebuie interpretate în sensul că se opun unei aplicări cumulative a acestor măsuri.

63 Beneo-Orafti arată că producția în cauză în acțiunea principală nu constituie o producție care determină aplicarea taxei pe excedent în sensul articolului 15 din Regulamentul nr. 318/2006, din moment ce aceasta nu poate fi calificată drept producție peste cotă. În orice caz, principiul *non bis in idem*, principiul proporționalității și principiul nediscriminării s-ar opune unei aplicări cumulative a măsurilor prevăzute la articolul 26 alineatul (1) și la articolul 27 din Regulamentul nr. 968/2006, precum și la articolul 15 din Regulamentul nr. 318/2006. Guvernul belgian și Comisia au o părere contrară.

64 În această privință, referitor la articolul 26 alineatul (1) și la articolul 27 din Regulamentul nr. 968/2006, trebuie arătat că acestea se aplică dacă beneficiarul nu respectă una sau mai multe dintre obligațiile sale în conformitate cu planul de restructurare, cu planul de afaceri sau cu programul național de restructurare. Nu există nicio îndoială că aceasta este situația dacă beneficiarul produce zahăr, izoglucoză sau sirop de inulină în pofida angajamentului său de renunțare la cotă. O astfel de producție poate, așadar, determina recuperarea ajutorului în sensul articolului 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006 și impunerea unei sancțiuni în sensul articolului 27 din același regulament, sancțiunea în temeiul articolului 27 alineatul (3) din regulamentul

menționat neputând fi însă impusă decât dacă, având în vedere toate circumstanțele speței, neconformitatea poate fi calificată drept intenționată sau poate fi considerată ca rezultând dintr-o neglijență gravă. Revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă aceasta este situația în acțiunea principală.

65 În plus, o astfel de producție constituie o producție peste cotă în sensul capitolului 3 din Regulamentul nr. 318/2006, care, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite condițiile precizate la articolul 4 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 967/2006, determină aplicarea taxei pe excedent în sensul articolului 15 din Regulamentul nr. 318/2006.

66 Astfel, pe de o parte, pentru aceleași motive precum cele reținute la punctele 42 și 43 din prezenta hotărâre, noțiunea „cotă", în ceea ce privește producția peste cotă în sensul capitolului 3 din Regulamentul nr. 318/2006, trebuie interpretată ca incluzând și cotele tranzitorii.

67 Pe de altă parte, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 102 din concluzii, o producție este peste cotă din momentul în care producătorul și-a depășit cota, nu a avut niciodată cotă sau a renunțat la aceasta. În ceea ce privește această din urmă ipoteză, această interpretare este, de altfel, confirmată de articolul 3 din Regulamentul nr. 968/2006, potrivit căruia, începând cu anul de comercializare pentru care se renunță la cotă în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul nr. 320/2006, nicio producție nu poate fi considerată drept o producție pe baza acestei cote.

68 În ceea ce privește chestiunea dacă principiul *non bis in idem* se opune unei aplicări cumulate a măsurilor prevăzute la articolul 26 alineatul (1) și la articolul 27 din Regulamentul nr. 968/2006, precum și la articolul 15 din Regulamentul nr. 318/2006, trebuie amintit, în primul rând, că acest principiu este consacrat în special prin articolul 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

69 În al doilea rând, trebuie amintit că, în domeniul controalelor și al sancțiunilor pentru neregulile comise în raport cu dreptul Uniunii, legiuitorul Uniunii a stabilit, prin adoptarea Regulamentului nr. 2988/95, o serie de principii generale și a instituit, ca regulă generală, obligația ca toate reglementările sectoriale să respecte aceste principii (a se vedea în special Hotărârea din 11 martie 2008, Jager, C-420/06, Rep., p. I-1315, punctul 61).

70 În ceea ce privește recuperarea ajutorului în sensul articolului 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006, aceasta constituie retragerea unui avantaj obținut nejustificat în sensul articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95. Or, astfel cum reiese din articolul 4 alineatul (4) din acest regulament, o asemenea măsură nu constituie o sancțiune căreia, astfel cum confirmă în mod explicit al zecelea considerent al aceluiași regulament, i se poate aplica principiul *non bis in idem*.

71 Același lucru este valabil cu privire la taxa pe excedent în sensul articolului 15 din Regulamentul nr. 318/2006, astfel cum arată în mod întemeiat guvernul belgian și Comisia.

72 Astfel, din articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95 reiese că se pot aplica sancțiuni administrative dacă s-au comis abateri intenționate sau din neglijență. În ceea ce privește abaterea, aceasta este definită la articolul 1 alineatul (2) din același regulament ca fiind, în esență, orice încălcare a unei dispoziții a dreptului Uniunii.

73 Or, reglementarea în materie de producție peste cotă și în special capitolul 3 din Regulamentul nr. 318/2006 nu permit să se concluzioneze că o astfel de producție trebuie calificată drept abatere în sensul articolului 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2988/95. Desigur, este adevărat că taxa pe excedent reprezintă un stimulent economic important de a nu produce peste cotă. Cu toate acestea, nu reiese din reglementarea menționată că producția peste cotă ar constitui, ca atare, o încălcare a

unei dispoziții de drept al Uniunii și, așadar, o abatere care să poată determina, în condițiile prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2988/95, impunerea unei sancțiuni.

74 Rezultă că, întrucât numai măsura prevăzută la articolul 27 din Regulamentul nr. 968/2006 poate fi calificată drept sancțiune, principiul *non bis in idem* nu se poate aplica unei situații precum cea în cauză în acțiunea principală.

75 În ceea ce privește principiul proporționalității, trebuie amintit că acest principiu, care se numără printre principiile generale ale dreptului Uniunii, impune ca actele instituțiilor Uniunii să nu depășească limitele a ceea ce este adecvat și necesar pentru realizarea obiectivelor legitime urmărite de reglementarea în cauză, fiind stabilit că, atunci când este posibilă alegerea dintre mai multe măsuri adecvate, trebuie să se recurgă la cea mai puțin constrângătoare și că inconvenientele cauzate nu trebuie să fie disproporționate în raport cu scopurile vizate (a se vedea în special Hotărârea Agrana Zucker, citată anterior, punctul 31).

76 În ceea ce privește controlul jurisdicțional al condițiilor de punere în aplicare a unui astfel de principiu, având în vedere larga putere de apreciere de care dispune legiuitorul Uniunii în materia politicii agricole comune, numai caracterul vădit inadecvat al unei măsuri adoptate în acest domeniu în raport cu obiectivul pe care instituția competentă urmărește să îl atingă poate afecta legalitatea unei astfel de măsuri (Hotărârea Agrana Zucker, citată anterior, punctul 32).

77 Astfel, nu se pune problema dacă măsura adoptată de legiuitor era singura sau cea mai bună posibilă, ci dacă aceasta era în mod vădit neadecvată (Hotărârea Agrana Zucker, citată anterior, punctul 33).

78 Or, având în vedere importanța acordată de legiuitorul Uniunii, atât în Regulamentul nr. 318/2006, cât și în Regulamentul nr. 320/2006, respectării sistemului de cote în vederea stabilizării piețelor în sectorul zahărului, nu reiese că posibilitatea, permisă de același legiuitor, a unei aplicări cumulative a măsurilor prevăzute la articolul 26

alineatul (1) și la articolul 27 din Regulamentul nr. 968/2006, precum și la articolul 15 din Regulamentul nr. 318/2006 constituie o măsură vădit neadecvată din partea sa în raport cu obiectivul urmărit de acesta.

79 În definitiv, simpla rambursare a ajutorului nejustificat în temeiul articolului 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006, sporită cu o sancțiune prevăzută la articolul 27 din același regulament, nu este în mod necesar de natură să permită, singură, evitarea acumulării, prin producția peste cotă pe care o constituie producția cu încălcarea angajamentului de renunțare la cotă, a cantităților menționate la articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 318/2006. Astfel cum reiese în special din articolul 15 alineatul (2) din acest din urmă regulament, evitarea respectivei acumulări constituie obiectivul special al taxei pe excedent.

80 În sfârșit, în ceea ce privește principiul nediscriminării, trebuie amintit că acesta impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 septembrie 2010, Uzonyi, C-133/09, Rep., p. I-8747, punctul 31 și jurisprudența citată). Cu toate acestea, dosarul prezentat Curții nu conține informații cu privire la o situație care ar fi eventual comparabilă cu cea din litigiul care face obiectul acțiunii principale. Acest dosar nu permite, așadar, să se concluzioneze dacă și, eventual, în ce condiții principiul nediscriminării s-ar putea aplica unui astfel de litigiu.

81 Prin urmare, trebuie să se răspundă la prima parte a celei de a patra întrebări și la a șaptea întrebare că articolul 26 alineatul (1) și articolul 27 din Regulamentul nr. 968/2006, precum și articolul 15 din Regulamentul nr. 318/2006 trebuie interpretate în sensul că o producție, precum cea în cauză în acțiunea principală, presupunând că aceasta este contrară angajamentului de renunțare la cotă, poate determina recuperarea ajutorului, impunerea unei sancțiuni și perceperea taxei pe excedent, astfel cum sunt acestea prevăzute în respectivele dispoziții. În ceea ce privește sancțiunea

prevăzută la articolul 27 alineatul (3) din Regulamentul nr. 968/2006, revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă, având în vedere toate circumstanțele speței, neconformitatea poate fi calificată drept intenționată sau poate fi considerată ca rezultând dintr-o neglijență gravă. Principiile *non bis in idem*, proporționalității și nediscriminării trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei aplicări cumulative a acestor măsuri.

Cu privire la a doua parte a celei de a patra întrebări

82 Prin intermediul celei de a două părți a celei de a patra întrebări, care trebuie examinată în final, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească modul în care trebuie calculat cuantumul ajutorului de recuperat, prevăzut la articolul 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006.

83 Beneo-Orafti arată că acest calcul trebuie efectuat ținând seama de elementele enumerate de instanța de trimitere în a doua parte a celei de a patra întrebări, în timp ce guvernul belgian consideră că BIRB a calculat corect cuantumul de recuperat înmulțind cuantumul ajutorului pe tonă primit cu cantitatea de tone produse de Beneo-Orafti. Comisia sugerează că sunt posibile mai multe metode de calcul.

84 Trebuie arătat că, potrivit articolului 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006, în cazul în care un beneficiar nu respectă una sau mai multe obligații care îi revin în conformitate cu planul de restructurare, cu planul de afaceri sau cu programul național de restructurare, partea din ajutorul acordat în conformitate cu obligația sau obligațiile în cauză este recuperată.

85 Din dosarul prezentat Curții reiese că, în acțiunea principală, obținerea ajutorului de restructurare era condiționată de două angajamente, prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006, și anume acela de a renunța la cotă și acela de a dezafecta parțial instalațiile de producție din uzinele în cauză, și că numai respectarea primului angajament face obiectul litigiului din acțiunea principală.

86 Or, din moment ce, într-o astfel de cauză, unica „obligație în cauză" în sensul articolului 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006 este aceea care decurge din angajamentul de renunțare la cotă, poate să fie recuperată, în temeiul aceleiași dispoziții și dacă se dovedește că această obligație nu a fost efectiv respectată, numai partea de ajutor legată de obligația menționată.

87 În ceea ce privește repartizarea ajutorului între diferitele obligații în cauză, trebuie constatat că, în ceea ce privește cele două obligații în cauză în acțiunea principală, această repartizare reiese din diferitele cuantumuri stabilite de legiuitorul Uniunii la articolul 3 alineatul (5) din Regulamentul nr. 320/2006. Astfel, în timp ce, în schimbul celor două angajamente prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din acest regulament, cuantumul ajutorului de restructurare pe tona de cotă eliminată pentru anul de comercializare 2006/2007 se ridică, în temeiul articolului 3 alineatul (5) litera (b) prima liniuță din regulamentul menționat, la 547,50 euro, același cuantum se ridică, în temeiul articolului 3 alineatul (5) litera (c) prima liniuță din același regulament, la 255,50 euro în cazul în care angajamentul de renunțare la cotă nu este însoțit de un angajament de a dezafecta parțial instalațiile de producție din uzinele în cauză.

88 Rezultă că, astfel cum arată în mod întemeiat Beneo-Orafti, presupunând că o întreprindere își respectă angajamentul de dezafectare, dar nu își respectă angajamentul de renunțare la cotă, ajutorul primit nejustificat de aceasta trebuie considerat, în împrejurări precum cele în cauză în acțiunea principală, ca ridicându-se la 255,50 euro pe tonă produsă cu încălcarea acestui din urmă angajament.

89 În schimb, în ceea ce privește elementele la care se referă instanța de trimitere în a patra întrebare literele a)-c), în reglementarea aplicabilă și în special la articolul 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006 nu există indicii care să sugereze că aceste elemente ar fi pertinente pentru calculul rambursării ajutorului primit.

90 În definitiv, din această din urmă dispoziție reiese că întinderea caracterului nejustificat al ajutorului este determinată de obligația în cauză care nu a fost respectată. Or, din moment ce din răspunsul la primele trei și la a șasea întrebare rezultă că angajamentul de renunțare la cotă privește fără deosebire cotele în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 318/2006 și cotele tranzitorii în sensul articolului 9 din Regulamentul nr. 493/2006, nu se poate considera că ajutorul ar fi mai puțin nejustificat în cazul în care o întreprindere și-ar califica producția, contrar angajamentului menționat, mai degrabă drept producție în temeiul acestor cote tranzitorii decât producție în temeiul cotelor în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 318/2006.

91 În sfârșit, în ceea ce privește principiul proporționalității la care se referă instanța de trimitere în a doua parte a celei de a patra întrebări, o măsură de recuperare a ajutorului de restructurare a cărei întindere, astfel cum prevede articolul 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006, depinde de obligația în cauză care nu a fost respectată nu pare să constituie o măsură vădit disproporționată, în sensul jurisprudenței citate la punctul 77 din prezenta hotărâre, în raport cu obiectivul urmărit de legiuitorul Uniunii prin instituirea acestui ajutor și amintit la punctul 45 din prezenta hotărâre.

92 Prin urmare, trebuie să se răspundă la a doua parte a celei de a patra întrebări că articolul 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006 trebuie interpretat în sensul că, presupunând că, în împrejurări precum cele în cauză în acțiunea principală, o întreprindere și-a respectat angajamentul de a dezafecta parțial instalațiile de producție din uzinele în cauză, dar nu și-a respectat angajamentul de renunțare la cotă, cuantumul ajutorului de recuperat este egal cu partea de ajutor corespunzătoare

angajamentului nerespectat. Această parte a ajutorului trebuie determinată pe baza cuantumurilor stabilite la articolul 3 alineatul (5) din Regulamentul nr. 320/2006.

Cu privire la cheltuielile de judecată

93 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) Articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 320/2006 al Consiliului din 20 februarie 2006 de instituire a unui regim temporar de restructurare a industriei zahărului în Comunitatea Europeană și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 privind finanțarea politicii agricole comune trebuie interpretat în sensul că termenul „cotă" care figurează în aceasta include și cotele tranzitorii în sensul articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 493/2006 al Comisiei din 27 martie 2006 de stabilire a măsurilor tranzitorii în cadrul reformei organizării comune a pieței în sectorul zahărului și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1265/2001 și (CE) nr. 314/2002.

2) Articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006 trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele în cauză în acțiunea principală, angajamentul – prevăzut de această dispoziție – de renunțare la cota aplicabilă producției de zahăr, de izoglucoză și de sirop de inulină, atribuită unei întreprinderi și pe care aceasta a atribuit-o uneia sau mai multora dintre

uzinele sale, produce efecte la data la care, având în vedere informațiile care îi sunt comunicate sau care sunt publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, întreprinderea care își asumă acest angajament este în măsură să știe, în calitate de întreprindere care acționează cu o diligență normală, că, din punctul de vedere al autorităților competente, condițiile pentru obținerea ajutorului de restructurare, stabilite la articolul 5 alineatul (2) din același regulament, sunt îndeplinite.

3) Articolul 26 alineatul (1) și articolul 27 din Regulamentul (CE) nr. 968/2006 al Comisiei din 27 iunie 2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 320/2006, precum și articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 318/2006 al Consiliului din 20 februarie 2006 privind organizarea comună a piețelor în sectorul zahărului trebuie interpretate în sensul că o producție, precum cea în cauză în acțiunea principală, presupunând că aceasta este contrară angajamentului – prevăzut la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006 – de renunțare la cota aplicabilă producției de zahăr, de izoglucoză și de sirop de inulină, atribuită unei întreprinderi și pe care aceasta a atribuit-o uneia sau mai multora dintre uzinele sale, poate determina recuperarea ajutorului, impunerea unei sancțiuni și perceperea taxei pe excedent, astfel cum sunt acestea prevăzute în respectivele dispoziții. În ceea ce privește sancțiunea prevăzută la articolul 27 alineatul (3) din Regulamentul nr. 968/2006, revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă, având în vedere toate circumstanțele speței, neconformitatea poate fi calificată drept intenționată sau poate fi considerată ca rezultând dintr-o neglijență gravă. Principiile *non bis in idem*, proporționalității și nediscriminării trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei aplicări cumulative a acestor măsuri.

4) Articolul 26 alineatul (1) din Regulamentul nr. 968/2006 trebuie interpretat în sensul că, presupunând că, în împrejurări precum cele în cauză în acțiunea principală, o întreprindere și-a respectat angajamentul de a dezafecta parțial instalațiile de producție din uzinele în cauză, dar nu și-a

respectat angajamentul – prevăzut la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 320/2006 – de renunțare la cota aplicabilă producției de zahăr, de izoglucoză și de sirop de inulină, care îi este atribuită și pe care a atribuit-o uneia sau mai multora dintre uzinele sale, cuantumul ajutorului de recuperat este egal cu partea de ajutor corespunzătoare angajamentului nerespectat. Această parte a ajutorului trebuie determinată pe baza cuantumurilor stabilite la articolul 3 alineatul (5) din Regulamentul nr. 320/2006.

Semnături